

Decyzja Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych z dnia 21 marca 2005 r. nakazująca Komendantowi Straży Miejskiej usunięcie danych o stanie zdrowia Skarżącego przetwarzanych w zbiorach danych Straży Miejskiej. – decyzja nieprawomocna

Warszawa, dnia 21 marca 2005 r.

GI-DEC-DS-55/05

D E C Y Z J A

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), art. 12 pkt 2 i art. 18 ust. 1 pkt 6, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2, art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 10a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.) oraz art. 57 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148 z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wniosku Pana X, o zbadanie legalności przetwarzania jego danych osobowych przez Straż Miejską,

- 1) nakazuję Komendantowi Straży, usunięcie danych o stanie zdrowia Pana X , przetwarzanych w zbiorach danych Straży Miejskiej,**
- 2) w pozostałym zakresie odmawiam uwzględnienia wniosku.**

Uzasadnienie

Do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, zwanego dalej również Generalnym Inspektorem, wpłynęła skarga Pana, zwanego dalej również Skarżącym, w której zwrócił się o zbadanie legalności przetwarzania jego danych osobowych przez, zwaną dalej również Strażą Miejską. W uzasadnieniu Skarżący wskazał, iż „przy przesłuchaniu w sprawie wykroczenia” strażnik miejski (Straży Miejskiej) pozyskał od niego dane osobowe w budzącym jego wątpliwości zakresie, obejmującym w szczególności: stan cywilny, liczbę dzieci, informacje na temat miejsca pracy, stanowiska, wysokości zarobków oraz dane o stanie zdrowia.

Generalny Inspektor podjął działania mające na celu wyjaśnienie przedmiotowej sprawy. Z ustaleń dokonanych w toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego wynika, że:

1. Straż Miejska, w wyniku czynności prowadzonych w związku z popełnieniem przez Pana X wykroczenia określonego w art. 145 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. Nr 12, poz. 114 z późn. zm.) pozyskała dotyczące go dane osobowe, w zakresie m.in.: imienia, nazwiska, adresu zamieszkania, imion rodziców, stanu rodzinnego, dochodów, danych o karalności za podobne przestępstwo lub wykroczenia oraz stanu zdrowia.
2. Przedmiotowe dane zostały umieszczone w dokumentach skierowanych przez Straż Miejską do właściwego Sądu Grodzkiego, tj. w „Protokole przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia” oraz we „Wniosku o ukaranie”.
3. Dane osobowe Skarżącego obecnie przetwarzane są również we wskazanym powyżej zakresie w zbiorach Straży Miejskiej.
4. Zastosowane w niniejszej sprawie formularze „Wniosku o ukaranie” oraz „Protokołu przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia” nie stanowią załącznika do żadnego z powszechnie obowiązujących aktów normatywnych. Przedmiotowe formularze „zostały opracowane na potrzeby Policji (...) i znajdują się w Katalogu Formularzy policyjnych Centralnego Zaopatrzenia (...). W/w formularze Straż Miejska otrzymuje od Policji zgodnie z Rozporządzeniem MSWiA z 12.08.2004 roku w sprawie zakresu i sposobu współpracy Policji ze Strażami Miejskimi, oraz zakresu sprawowania przez Komendanta Głównego Policji nadzoru nad działalnością Straży, oraz Porozumienia z dnia 29.07.1999 roku zawartego pomiędzy komendantem Powiatowym Policji a Burmistrzem Miasta i Gminy w Busku Zdroju”.
5. „(...) podczas prac [legislacyjnych] nad (...) przepisem [art. 10a ustawy o strażach gminnych] zwrócono szczególną uwagę na zapewnienie ochrony prawnej tzw. ‘danych wrażliwych’ określonych w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych”, w konsekwencji czego „przepis art. 10a ustawy o strażach gminnych, *expressis verbis*, zabrania strażom gminnym przetwarzania większości ‘danych wrażliwych’, w tym danych o stanie zdrowia” (pismo Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 stycznia 2005 r. - w aktach sprawy).

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), zwana dalej ustawą o ochronie danych osobowych, określa zasady postępowania przy przetwarzaniu danych osobowych oraz prawa osób fizycznych, których dane są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych (art. 2 ust. 1). Przesłanki przetwarzania tzw. danych „zwykłych” określone zostały w art. 23 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, przy czym podmiot przetwarzający dane powinien wykazać się co najmniej jedną z nich, aby jego działanie mogło być uznane za zgodne z prawem. Na podstawie ust. 1 pkt 2 wskazanego powyżej artykułu, przetwarzanie danych jest dopuszczalne, gdy jest niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub

spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Oznacza to, że ustawa o ochronie danych osobowych odsyła do innych przepisów - regulujących w szczególności działalność innych podmiotów i instytucji - które przesądzają kto, w jakich okolicznościach i w jakim zakresie może dane pozyskać, przechowywać oraz dokonywać na nich innych operacji wymienionych w art. 7 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych.

Natomiast przepis art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, wprowadza zasadę zakazu przetwarzania danych o szczególnym charakterze, w tym danych dotyczących skazań, orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym. Od powyższej zasady ustawodawca wprowadził jednakże wyjątki, przewidując możliwość przetwarzania tej kategorii danych m.in. w sytuacji, gdy przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony (art. 27 ust. 2 pkt 2).

Aktem prawnym, który stanowi podstawę prawną do przetwarzania danych osobowych przez straże miejskie (gminne), w związku z czynnościami podejmowanymi przez strażników miejskich w postępowaniach w sprawach o wykroczenia, a jednocześnie określa dopuszczalny zakres tych danych, jest w szczególności ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. Nr 123, poz. 779 z późn. zm.), zwana dalej ustawą o strażach gminnych oraz ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. Nr 106, poz. 1148 z późn. zm.), zwana dalej kpw.

Zgodnie z art. 10 ustawy o strażach gminnych, straż wykonuje zadania w zakresie ochrony porządku publicznego wynikające z ustaw i aktów prawa miejscowego. W celu realizacji tych zadań straż może przetwarzać dane osobowe z wyłączeniem danych ujawniających pochodzenie rasowe lub etniczne, poglądy polityczne, przekonania religijne lub filozoficzne, przynależność wyznaniową, partyjną lub związkową, jak również danych o stanie zdrowia, kodzie genetycznym, nałogach lub życiu seksualnym, bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą, uzyskane w wyniku czynności podejmowanych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia (art. 10a pkt 1 ustawy o strażach gminnych). Ponadto, w oparciu o art. 12 ust. 1 pkt 5 ustawy o strażach gminnych, strażnik wykonując zadania, o których mowa w art. 10 i 11 tej ustawy, ma prawo do dokonywania czynności sprawdzających, kierowania wniosków o ukaranie do sądu, oskarżania przed sądem i wnoszenia środków odwoławczych - w trybie przewidzianym przepisami o postępowaniu w sprawach o wykroczenia.

W myśl art. 57 § 1 kpw podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie o wykroczenie stanowi wniosek o ukaranie złożony przez organ uprawniony do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w danej sprawie (straż miejską), a w wypadku określonym w art. 27 § 1 i 2 także wniosek złożony przez pokrzywdzonego. W art. 57 § 2 i 3 kpw określono natomiast warunki formalne, jakim powinien odpowiadać wniosek o ukaranie składany przez oskarżyciela publicznego. Stosownie do tych przepisów wniosek o ukaranie powinien zawierać w szczególności:

imię i nazwisko oraz adres obwinionego, a także inne dane niezbędne do ustalenia jego tożsamości; określenie zarzucanego obwinionemu czynu ze wskazaniem miejsca, czasu, sposobu i okoliczności jego popełnienia; wskazanie dowodów; miejsca zatrudnienia obwinionego oraz, w miarę możliwości, danych o jego warunkach materialnych, rodzinnych i osobistych; danych dotyczących uprzedniego skazania obwinionego za podobne przestępstwo lub wykroczenie, jeżeli oskarżyciel powołuje się na tę okoliczność. Ponadto, zgodnie z § 4 omawianego artykułu, do wniosku o ukaranie oskarżyciel publiczny dołącza materiały czynności wyjaśniających lub postępowania przygotowawczego.

Odnosząc powyższe do okoliczności niniejszej sprawy, zauważyć należy, że Straż Miejska, wykorzystując stosowane przez Policję formularze (druki) protokołu przesłuchania osoby podejrzanej o popełnienie wykroczenia oraz formularze (druki) wniosku o ukaranie, pozyskała dane osobowe Skarżącego w zakresie szerszym, niż zezwalają jej na to ww. przepisy prawa. W świetle tych przepisów dopuszczalne było bowiem pozyskanie przez Straż Miejską danych osobowych Skarżącego w takim zakresie, jak: imię, nazwisko, adres zamieszkania; imiona rodziców (inne dane niezbędne do ustalenia jego tożsamości); stan rodzinny, dochody (dane o warunkach materialnych, rodzinnych i osobistych); dane o karalności za podobne przestępstwo lub wykroczenie. Niedozwolone było natomiast pozyskanie danych o stanie zdrowia Skarżącego. Jak bowiem wynika z powołanego powyżej przepisu art. 10a ustawy o strażach gminnych, stráže miejskie mogą przetwarzać dane osobowe bez wiedzy i zgody osoby, której dane dotyczą, uzyskane w wyniku czynności podejmowanych w postępowaniu w sprawach o wykroczenia, za wyjątkiem m.in. danych o stanie zdrowia. Przepis ten wprowadza więc bezwzględny zakaz przetwarzania przez stráže miejskie tej kategorii danych. Na poparcie powyższego stanowiska warto przytoczyć fragment pisma Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 stycznia 2005 r. (w aktach sprawy), w którym, odnosząc się do założeń, jakie legły u podstaw wprowadzenia do ustawy o strażach gminnych art. 10a, stwierdza się: „(...) podczas prac na przedmiotowym przepisie zwrócono szczególną uwagę na zapewnienie ochrony prawnej tzw. ‘danych wrażliwych’ określonych w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych (...). W konsekwencji przepis art. 10a ustawy o strażach gminnych, *expressis verbis*, zabrania strážom gminnym przetwarzania większości ‘danych wrażliwych’, w tym danych o stanie zdrowia”.

Reasumując, ze względu na fakt, iż poza danymi o stanie zdrowia, pozostałe dane dotyczące Pana X pozyskane przez Straż Miejską za pomocą druków „Protokołu przesłuchania podejrzanego o popełnienie wykroczenia” oraz „Wniosku o ukaranie” mogą być przez nią przetwarzane na podstawie art. 10a ustawy o strażach gminnych, w związku z art. 23 ust. 1 pkt 2 oraz art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, niezbędne jest wydanie decyzji nakazującej Komendantowi Straży Miejskiej usunięcie z prowadzonych przez niego zbiorów wyłącznie danych o stanie zdrowia Pana X.

W tym stanie faktycznym i prawnym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).